

401/12042
התאחדות כדור וסראק
הספרות

הירחון הישראלי

לבולאחת

התאחדות כדור וסראק
הספרות

שר-הדואר י. ישעיהו מכבד בלשכתו את עמיתו הבריטי באלבום מיוחד
עם בולי-ישראל. בטקס נכחו עוזרו של השר הבריטי ושגריר בריטניה

מעונינים בחליפין עם ישראל

Richard R. Bradbury
318 York Ave.
Pawtucket,
Rhode Island 02860
U. S. A.

Thomas G. Helfrich
Apt. 18
2 Gregory Parkway
Dewitt, New York 13214
U. S. A.

Jiri Svestka
2223, Rudé armády
T à b o r - Czechoslovakia

Raul Wolanski
Mitre 1467 Dto "C" Rosario
Republica Argentina

Joachim Kuenzel
Annaberger Str. 7
934 Marienberg,
Germany, D. D. R.

Marvin Young
201 So. Mansfield Ave.,
Los Angeles 36, Calif.
U. S. A.

Prof. Mahendra Kumar Benipuri
Mahmada Lodge
Kedarnath Road
Muzaffarpur
B i h a r
India

Nelson Mark Hersh
20780 Mayland Drive
Southfield, Michigan 48075
U. S. A.

A. W. Debicki
462 Leinster St.
Woodstock, Ont.
Canada

Horst Woddow,
1134 Berlin-Lichtenberg
Archibald Weg 8
D. D. R.

M. Bertrand Soyez,
84, rue Gabriel Peri
59, Auberchicourt,
France.

Reginald Vorberg
Pionierstrasse 5,
4102 Homberg/Ndrh.
West Germany

בולי לב

חל-אביב, שנקין 13, טלפון 624920

מכירה פומבית של בולי פולין

תחילים ביום ד' 22.11.67 בשעה 7 בערב, באולם האגודה הפילטלית,
בחל-אביב, רח' הס 16

אנו מקבלים תזמור בולאי למכירה פומבית שניה שתתקיים בהתחלה 1968

FEDERATION DES SOCIETES PHILATELIQUES ISRAELIENNES

בהתאחדות אגודות הבולאים בישראל

חשוון 1967 NOVEMBER

על סדר-היום

בהתאחדות

חיפה

- להלן לוח הפעולות באגודה הבולאית של חיפה:
- 22.10.67 - הרצאת הח' גרוה "גם אני אוסף נושא".
 - 5.11.67 - הכנות לבחירת ועד חדש: (1) ועדת בקורת (2) ועדת בקורת קופה
 - 12.11.67 - הרצאת הח' איססנר "תערוכות ליפציג" (עם תצוגה)
 - 26.11.67 - הרצאת הח' סנדומירסקי "בולי הונג-קונג".
 - 3.12.67 - אספה כללית של האגודה
 - 17.12.67 - הרצאת הח' גולד "זיופים בבולי רומניה".

תל-אביב

- ב-6 בנובמבר 1967 תתקיים במועדון האגודה שיחת רעים ואינפורם-ניה על הנעשה באגודה.
- ב-13 בנובמבר ירצה מר קרופ מן השרות הבולאי על הנושא: "בולי הנצחון".
- ב-28 בנובמבר ירצה הח' פרצלן על הנושא "פעולות הדואר בתקופה המעבר"

ילדים יצירו בולי עצמאות

הוועדה הבין-משרדית לתכנון בולים חדשים דנה באפשרות שילדים יציירו בולים במלואות 20 שנה למדינת ישראל. נראה, כי בשנה הבאה תבוצע תחרות בין ילדים על הנושא "קוממיות ישראל".

קולאנו

נותנים

מסיבות בלתי-מובנות אין דואר-ישראל מפרסם מראש תכניות-הנפקה שנתיות. מבלי לדון כלל בנושא זה ומכיוון שהתכנית לשנת 1968 עלומה לחלוטין, יש להפנות תשומת לבם של ראשי השרות הבולאי לריכוז יוצא-דופן של אירועים ששוב היה אם ימצאו ביטויים בהנפקות בולאיות, ואלה הם:

700 שנה לעליית הרמב"ן לארץ; יום השנה ה-25 למרד הגיטאות; 50 שנה לי-סוד התיאטרון הלאומי "הבימה"; 25 שנה להתיישבות כנגב; 70 שנה לקונגרסים הציוניים (הקונגרס הציוני הכ"ז בפברואר 68). ראוי היה לציין, דווקא השנה באופן מיוחד, את "צעת ארבעת הימים" בסדרת בולים קטנה (להנאתם של אספני בולי ספורט). כך היה מן-הדין להנפיק לכבוד פתיחת תערוכת שאגאל ביוני 68, צמדה המתארת את הויטראז'ים של הצייר המפורסם המצויים בבית-החולים "הדסה" בירושלים (דומה, כי אין חולקים על הפופולאריות העתידה לסדרה זו).

זכותנו המלאה בתוקף הריבונות הפוסטאלית של מדינת ישראל לחרוג, ממסגרת ההנפקות הרגילה, בתוקף חגיגות עשרים שנה לעצמאותנו.

אמנון גאבר, ת"א

חרשות הבולאות בישראל

הממשל הצבאי, בסיוע דואר ישראל, פתח בחודש שעבר מחזור את בית הדואר בק- וניסרה שברמת הגולן. החותמת שהוטבעה שם היא 28 במספר החותמות שהוטבעו בשטחים החדשים. שתי חותמות ציוריות שהוטבעו בחודש שעבר, הוקדשו לשרה אהרונסון: חמשים ש-נה למות גבורת ניל"י, וחותמת במבצע המלחמה בסרטן.

נמשכרת ההכנות ל"אפימקס" - 68

במסגרת האולימפיזה בשנת 1968 תיערך במכסיקו תערוכת בולים בין-לאומית, שקיבלה את חסות פ.י.פ. (הפדרציה הבין-לאומית לבולאות). בהודעה שקיבלנו מהנהלת התערוכה "אפימקס - 68", נאמר, כי ההכנות נמשכות במלוא הקצב והמרץ וכבר נתמנו נציגים רשמיים במדינות הבאות: ארה"ב, בולגריה, צ'כיה, ספרד, קנדה, אוסטרליה, דנמרק, הונגריה, הודו, איטליה, פרו, יוגוסלביה, אנגליה, איסלנד, נורבגיה, פורטוגל וונצואלה. משום מה ש-רם הוזכר ברשימה הנ"ל שמו של הנציג הישראלי, מר דב ניר. מר ניר ספר לנו שבנווד לתערוכות אחרות, ישלח למכסיקו גם אוסף בולי ישראל.

מצריות בולים שמכירתם הופסקה

מס' סד'	ה ס ד ר ה	הערך הנקוב	יום ההופעה	תאריך הפסקת המכירה	הכמויות שנמכרו
1	משכן הכנסת	1.-	22.6.66	28.2.67	955
2	מועדים לשמחה תשכ"ז	0.12	24.8.66	14.4.67	11,294
3	" " "	0.15	"	"	1,335
4	" " "	0.35	"	"	669
5	" " "	0.40	"	"	1,281
6	" " "	0.80	"	"	1,178
7	יום הבול תשכ"ז	0.12	14.12.66	30.6.67	1,691
8	" " "	0.15	"	"	2,042
9	" " "	0.40	"	"	1,769
10	" " "	1.-	"	"	1,122
11	חקר הסרטן	0.15	"	"	1,976

המספרים הנ"ל מעוגלים לאלף הקרוב (מטה או מעלה)

כזכור, סיפרנו אודות תערוכה בינלאומית של בולי דאר-אור, שהתקיימה בבודפשט ב-3 עד 10 בספטמבר ש.ז. כמו-כן סיפרנו, כי בעקבות המלצה של משרד החוץ החליטו אספנינו להשתתף; ואמנם: ארבעה אספנים נענו ושלחו אוספים-הם לתערוכה: אליעזר קובאץ', אבנר קנר, יוסף גרוסקופף - מחיפה, ויצחק בן-רק מבגדאד. זאת - בנוסף לתצוגה רשמית של השרות הבולאי, שנרעדה לאגף-הרשמי של התערוכה.

מסלוח האוספים עלה לאספנים במאמצים רבים ובהוצאות לא מעטות. מסתבר, שכמו בשטחים רבים אחרים, כן גם בבולאות מערבים ההונגרים פוליטיקה סלא במקומה. עקב ניתוק היחסים הדיפלומטיים החליטו, כפי הנראה, סלא לשתף א-וספים מישראל בתערוכה. משהגיעו האוספים להונגריה, כתבו עליהם ההונגרים: "להחזיר לשולח" והחזירו מבלי לפתחם כלל. אל נציג התערוכה בארץ הגיע מ-כתב מהונגריה בו נאמר בין השאר: "...אנו מצטערים להודיעך, שהחבילה המכ-ילה את האוספים הגיעה רק בימים האחרונים של התערוכה...", בתנאים אלה לא היתה אפשרות להציגם ולשפוט אותם...". היחס אל תצוגת השרות הבולאי היה דומה.

יש לציין, שהאוספים נשלחו בתאריך 22 באוגוסט בדאר-אור, אי לכך נראה הדבר מוזר, שהאוספים אחרו להגיע. ואמנם: משחזרה החבילה, היה מצורף אליה כתב המשלוח הישראלי המקורי. על סופס זה היתה מוטבעת חותמת תל-אביב מתאריך 22 באוגוסט, ולידה חותמת הגעה של בודפשט מתאריך 25 באוגוסט! כלומר, האוספים היו רק שלושה (!) ימים בדרך, והגיעו לבודפשט סמונה ימים לפני פתיחת התערוכה!! (ראה תצלום מצורף). הווה אומר: אין כל סחר לסענה ההונגרים בדבר איחור קבלת האוספים; התנהגותם היתה התנהגות מרושעת בניגוד לכללי התנהגות הראויה לאספני בולים. אנו עומדים לפנות אל פי"פ (התאחדות בינלאומית של אגודות הבולאים) ואל פי"א (התאחדות בינלאומית של אגודות דאר-אור), שבחטותה נערכה התערוכה. להבא נתנגד למתן חסות לתערוכת בולים כלשהי בהונגריה.

(1) Paquet caisse, carton, corbeille, etc.
 (2) Si l'expéditeur désire que son colis ne soit pas ouvert, il l'indiquera par une annotation dans ce cadre sur le colis.
 (3) Cadre à remplir par le bureau d'entrée ou par le service de la douane du Pays de destination

קטע של כתב המשלוח להונגריה (ראה תאריך המשלוח)

כל הנשכחות שבעולם

שני בולים שלא זכו לצאת לאור, הופיעו - מקץ מאה שנה - על גבי בולים אחרים.

החודש יצאו באירלנד שני בולים, לזכר "המרד הפניאני", ועליהם רפרודו-קציות של שני בולים ניסיוניים. האחרונים הוכנו ע"י המורדים האירים באר-ה"ב, לקראת שימוש באירלנד עצמאית - אך הוצפנו, עם כשלון ההתקוממות נגד האנגלים.

"אחיות הפניאנים" (שמה של תנועת-המרי) נוסדה ב-1858 בניו-יורק, וא-ספה תרומות בקרב המהגרים - להפלת המשטר הבריטי ב"מולדת הישנה". שני ה-מנהיגים, רוסה וסטיבנס, נעצרו ב-1865, ומחסני-נשק של המחתרת - הוחרמו. ב-1866 החלו האירים לארגן פשיטות מארה"ב על קנדה הבריטית, כדי ללחץ על לונדון. פשיטות אלו נמשכו עד 1871, על אף שבמאוס 1867 נכשלה מרידה כ-ללית באירלנד עצמה, המשיכה המחתרת בפעולותיה לשחרור אירלנד. בין היתר ביצעה פשיטה נועזת על כלא-קלקנוול שבלונדון, כדי לשחרר שני אסירים אי-רים. בפעולה זו פוצצה החומה, נהרגו 12 איש ו-120 נפצעו. במאי 1882 הרגו ה"פניאנים" את מזכיר הממשלה (הבריטי) של אירלנד, ל-רד קבנדיש, ואת סגנו, בגן ציבורי בדאבלין. פעולות-הדיכוי הבריטיות, ג-רמו אז ל"תגובת שרשרת" - פיצוץ בניינים ציבוריים באנגליה עצמה, ע"י המ-חותר.

ביירות - ירושלים

קטע מעטפה מתוך המכתבים שהגיעו דרך ארצות ערב לישראל

שלושת המאגים

שלושת ה"מאגים", מבשרי הולדתו של ישו, יופיעו בחודש הבא בבול קפריסין לכבוד 20 שנה ל"אונסק"ו. שלושת המבשרים (שני גברים ואשה) מהווים את הז-יור המרכזי בעוד ציורו המקורי של צייר ישראלי לשעבר (בניין יווני עתיק מורכב מאותיות לטיניות של "אונסק"ו"), מופיע בפינה השמאלית למעלה. במקביל יופיע בול אנדרה הקדוש ותמונה אמנותית של עליית ישו.

איכה ירדת בריטניה

דואר הוד מעלתה, מלכת בריטניה, מודיע כי מעתה יוכלו האזרחים לחזמין חותמות מיוחדות לכבוד... "מאורעות משפחתיים", כגון ימי הולדת, נשואים ו-שאר שמחות. לבנו לאספני החותמות המיוחדות בבריטניה אשר יצטרכו מעתה ל-עת תאריכי הולדת, נשואים ואולי אף בירושין של "סגובים", שודאי אינם חס-רים, אשר יזמינו לעצמם חותמות דואר מיוחדות.

יומן אמריקה

מאת ד"ר מיכה טיינר

אין זה קורה לעתים תכופות, אך זה קרה כאן: לפני חודשים מספר הודה הדואר האמריקני כי מאז יצא לאור הבול הכחול עם תמונתו של נשיא ארה"ב הראשון, הגנרל וואשינגטון, ב-22 בפברואר (יום הולדתו) 1966, הוצפו משרדי הדואר במחאות של אזרחים נרגזים. נראה שפרצופו של וואשינגטון צויר מכוּעַר עד כדי כך שרבים סמו לב, ודרשו תיקון התמונה. לא קשה לראות צלקות עמוקות וכתמים לבנים על פניו של "אבי ארה"ב", אף בלי זכוכית מגדלת. הדואר, "בפנים סמוקות", הכריז על הוצאה חדשה של הבול עם "ציור מתוקן". בול "מתוקן" זה יופיע ב-17 בנובמבר בניו-יורק, ויהיה לו רישום נפרד בכל הקטלוגים. ל-בול "מתוקן" זה יהיו "חיים" קצרים. שכן יועלו דמי הדואר בקרוב (שוב). כ-רבע מתנהל ווכוח חריף ונוקב על פעולות הדואר. לפני בית הנבחרים האמריקני הצעת חוק להעלאת דמי הדואר, "לכל אורך החזית". אם לא יהיו שנויים בסדר-היום בגלל מתיחויות נוספות בעולם ו/או עניינים חיוניים יותר ואם לא יתחזק הלחץ המופעל נגד חוק זה על ידי חברות השולחות דברי דואר בקביעות ובכמויות (והסוּעוֹת כי העלאת דמי הדואר פירושה... פשיטת רגל עבורן...) הרי יכנסו דמי הדואר החדשים לתוקפם ב-1 בנובמבר. לבולי האו"ם החדשים ערך של 6 סנט במקום 5 סנט. בולי זכרון בני 5 סנט ימשיכו להופיע בארה"ב רק זמן מועט. השינויים בתעריפי הדואר יביאו עומס עבודה נוסף על מחלקת התריסה וההדפסה בוואשינגטון, האחראית על הדפסת בולי דואר ושטרות כסף.

"חברת הדואר המלכותי" בע"מ?

האמנם יתכן לשוב אל סדרי הדואר מלפני "הפני השחור" ולהפוך את משרד הדואר לחברה מסחרית ואפילו בפיקוח ממשלתי? שר הדואר המלכותי בבריטניה, מר אדוארד שורט, חושב שזה יתכן בהחלט. השר אמר זאת בשוֹבו לבריטניה מ-ביקור בארה"ב, בו ביקר בוואשינגטון, שיקאגו ודטרויט. מר שורט נפגש עם מר לאורנס פ. או'ברייין, המנכ"ל של דואר ארה"ב וכן ביקר במעבדת הסכנולוגיה-של-הדואר בוואשינגטון. רשמי ביקור זה חיזקו את דעתו של מר שורט, בזכות הצעת החוק שתוגש לבית הנבחרים הבריטי השנה. הצעה זו תהפוך את הדואר הבריטי לחברה מסחרית מולאמת, ומנוהלת על ידי המדינה. שר אחד בממשלה יהיה ממונה על הנהלת "חברת הדואר", כמו השרים הממונים על תעשיות מולאמות אחרות. לפי

התכנית יכנס הניהול החדש לתקפו באביב 1969, ויכלול את כל מחלקת הדואר, הטלפון והטלגרף, חוץ מבנק הדואר (שישאר כאחד משרותי המדינה). חברת הדואר תפעל על בסיס של רווחיות, ותונהגנה שיטות ייעול כמקובל בכל חברה תעשייתית מתקדמת.

בשנה שעברה הסתכמו "עסקי" הדואר הבריטי בכ-9.5 מיליארד ל"ש. שם ה-חברה יהיה "משרד הדואר" (בע"מ?), אך הסמל "הדואר המלכותי" ישאר בשימוש. בתכניות לא גילה עדיין אם הגדלת הרווחים תבוא גם על ידי הוצאת בולי זכרון רבים, בדרך שעושות כמה מדינות. כן לא נאמר אם חברת הדואר תשתמש באמצעי הפרסום המקובלים (מודעות ופרסומים בעתונות, בראדיו ובטלביזיה). הצעה דומה הועלתה כבר בארצות הברית, ואין ספק ששני המנהלים החליפו רעיונות. עתידה של "חברת דואר" בארצות הברית אינו ברור כל כך כמו בבריטניה. הסיבה לכך נעוצה בזה שבארצות הברית אין מסורת של חברות מנוהלות על ידי הממשלה. יתכן, אם כן, כי שוב תפתח בריטניה דף חדש בהתפתחות שירותי הדואר.

בולים שהוטק

אין זו הפעם הראשונה שבולים מותרים וביחוד פולין החרימה גם בעבר בולים שונים. אולם בכל מקרי ההחרמה עד כה, היתה הסיבה נעוצה בסענה שהבולים פוגעים במדינת המען, החרמת "בולי נצחון" היא איפוא יוצאת דופן ונובעת מהיחס הסלייל המיוחד כלפי ישראל. כי פולין לא החרימה בולים שהונפקו במדינות ערב ואשר מגמתן הברורה היא הסתה נגד מדינת ישראל, כדוגמת בולי "דיר יאסין", "פליטים", "מפת ישראל הנוערת" ועוד.

בולי ישראל המייצגים את הכמיהה של העם לשלום ולבטחון תוארו על ידי ה-דובר הפולני כבולים "מלחמתיים".

נסקור הפעם בולים נוספים שנאסרו במדינות שונות.

ברל הנדס הפולני בארצות הברית

במלאת אלף שנה לקיום פולין ולקבלת הדת הנוצרית, ערכה פולין חגיגות רבות לציון המאורע. החגיגות באו גם לידי ביטוי בולאי, ובולים רבים הונפקו במסגרת החגיגות. גם ארצות הברית הוציאה בול בערך נקוב של 5 סנט בצבע שחור-לבן המציין את "יובל האלף" 1966-1966 ועליו הסמל הפולני - הנשר. הבול שהונפק ב-30 ביולי 1966 עורר סערה בחוגי הנהלת הדואר הפולני, היות ועל הנשר מופיע כתר - סמלה של פולין שלפני מלחמת העולם השנייה. רבים ראו בכך מעין התגרות במשטר הקומוניסטי בפולין. לכן נאסרה כניסתו של בול זה לפולין. אגב, ארצות הברית הדגישה בעת הנפקת הבול שהיא עושה זאת כדי להעלות על נס את יחסי הידידות המסורתיים שבין העם הפולני והעם האמריקני מאז ימי המהפכה האמריקנית.

וילנה הליטאית על ברל שהוקדש לפולין

דוגמת ארצות הברית הנפיק גם הוואטיקן סדרת בולים שהוקדשה ל"יובל האלף" של פולין. ב-1966 הונפקו ששה בולים "חגיגות האלף לפולניה הנוצרית" וביניהם בול אחד בערך נקוב של 50 לירה בצבע קרמין, המראה את המלכה הדו-ויג, מצד אחד של הבול הכנסיה המפורסמת בוילנה - אוסטרברמה, ומצד שני הספריה האוניברסיטאית העתיקה בקרקוב. העובדה שהעיר וילנה השייכת עתה לליטא הסובייטית מופיעה על בול שהוקדש לפולין, גרמה להחרמת הבול באופן רשמי על ידי הדואר הפולני.

ערי גרמניה לשעבר על ברלי גרמניה המערבית

פולין לא הסתפקה בהחרמת שני בולי "ערים עתיקות" שהונפקו בגרמניה המערבית, אלא הגישה גם מחאה נגד הנפקת בולים אלה בסענה שהם נוגדים את ההחלטות של קונגרס הדואר העולמי שנערך באוסבה ב-1957. מדובר על שני בולים מתוך סדרה של 3 בולים שהונפקו בגרמניה ב-1966 להבלטת בנינים גרמניים

עליהם חרם

עתיקים מהמאות הקודמות. הכול בערך נקוב של 5 פניג בצבע זית חום מציב את "הסער הברלינאי" כשססין מהמאה ה-18 (העיר נקראת עתה שצ'צ'ין והיא עיר פולנית). והכול בערך נקוב של 90 פניג בצבע שחור מציב מוסד חינוכי עתיק לבנות מהמאה ה-18 בעיר קניגסברג בפרוסיה (עתה קלינינגרד שסופחה לברית-המועצות).

הנהלת הדואר הגרמנית הגיבה בחריפות על החרמות אלה והבישה מחאה למו-סדות הדואר הבינלאומיים.

ספרד מחרימה בול צ'כי

במלאת 30 שנה למלחמת האזרחים בספרד הנפיקה צ'כוסלובקיה בול מקורי שזכה גם לפרסום בינלאומי כבול המבטא בציר: כאב וזעם, עוני וסבל. וכן נבחר כבול השוב ביותר ב-1966 בתערוכת "אירופה 1966". הכול, שהונפק ב-5 ביולי 1966 במלאת 30 שנה לבריגדות הבינלאומיות שנלחמו לצד הרפובליקנים במלחמת אזרחים בספרד, מציב את ציורו המפורסם של פיקסו, המראה את העיר גורניקה בשנת 1937 בעת ההפצצות של חיל האוויר הנאצי על העיר הזאת. הציור נמצא היום במוזיאון לאמנות מודרנית בניו יורק. מכשלת פרנקו נתנה הוראה להחרים בול זה. הכול הוא בערך נקוב של 60 הלר, בצבע שחור.

בול איטלקי גרם למכורו בפרו

בחודש אפריל 1961 ביקר נשיא איטליה גרונקי בדרום אמריקה. לציון המ-אורע הונפקו באיטליה 3 בולים המציגים את מפת המדינות בהן עמד לבקר. הב-ול של 170 לירה בצבע כחול מראה מפת ארגנטינה; הכול של 185 לירה בצבע י-רוק מציב את מפת אורוגוואי; והכול האחרון של 205 לירה בצבע סגול מראה את מפת פרו. על כל הבולים מופיע מטוס ד.ס. דוגלס 8 החדיש. כשהכול הגיע לפרו נתחוללה סערה, היות ומפת פרו על הכול לא היתה מד-ויקת והיא קיפחה את שטחי ארץ זו. שגריר פרו ברומא הגיש מחאה רשמית לשר החוץ האיטלקי וכתוצאה מכך הוצא הכול הזה משימוש ובמקומו הונפק בול עם תיקון גבול, שצויר על ידי צייר האיטלקי, רנסו מורה. אולם בולים רבים מצויים בידי אספנים וסוחרים.

אנגליה מחרימה בולי רודזיה

נסיים את סקירתנו על בולים אסורים בהוראת הדואר הבריטי להחרים את בולי רודזיה, כיוון שבריטניה ורוב מדינות העולם לא הכירו במדינה "עצמ-ית" זו. מענין שהכול הרודזי הראשון שהוחרם בבריטניה מראה את מלכת בריטניה א-ליזבט, סמל רודזיה והכתובת "11 בנובמבר 1965 - עצמאות". בולים אלה הופיעו ב-8 בדצמבר 1965 והיה זה מעין פרדוקס שבריטניה החרמה בולים עם דיוקנה של המלכה...

בול של "רודזיה העצמאית" שהוחרם בבריטניה

ח ו ת מ ת
ס נ ט ה ק ט ר י נ ה
ב ח ד ש ו ת

מאת שפי גבאי

חזי האי סיני כמעט ולא הונצח בבולאות הישראלית. פרט לאל-עריש, אין בית דואר בסיני. האספנים נוהגים לצרף לאוספם מיני חותמות של הצבא ויש ה- משיגים גם את חותם המנזר סנטה קטרינה שאך דומה במעט לחותמת דואר. הבולאים שבין המבקרים במנזר, מבקשים להנציח את בקורם בדרך בולאית. ראינו מכתב ה- תום בחותמת המנזר נשלח ביחידת דואר צבאי סמוכה למנזר ועל-ידי כך קבל המ- כתב "הכשר" פוסטאלי. זהו בעצם הצד הבולאי היחידי בחותמת סנטה קטרינה. אך כיוון שהמקום קשה למבקרים, מבוקשת החותמת גם כמוזכרת גרידא. ספור מרתק על בקור במנזר מביא לנו העתונאי שפי גבאי:

בבוקר הקיפו אותנו בדוים רבים, עבדים ומשרתים של המנזר שהציעו לנו את שירותם להדריך אותנו. אחד הבדוים הוליד אותנו אל מאחורי אחד הבוסתנים היפים של המנזר אשר בתוך ההרים הגבוהים והראה לנו את הצור שבו היכה משה ויצאו ממנו מים. אכן, בואדי זה מצויים כמה מעיינות של מים טובים הזורמים לאט. האיזור כולו ספוג אווירת קודש. קשה לדעת, אם באמת ישבו בסביבה זו ב- ני ישראל, ואם אל אחד ההרים התלולים האלה עלה משה רבנו ולפניו נגלו מרא- ות האלוהים. אך ההרים השחורים האלה, הררי-בראשית נישאים, משרים על הסבי- בה הזאת אווירה מיוחדת שגם חסר-אמונה חש אותה. ואכן, מראה לנו מלוונו ה- בדוי מקומות שונים: כאן בקעת א-ראה (המנוחה), שבה ישבו בני-ישראל, וכאן היה מקומו של אהרן הכהן וכאן סמון עגל-הזהב. ובכל מקום מנזרים קטנים, א- פילו על פסגות ההרים. לא הרחק מכאן מתרומם הר קטרינה, הגבוה בהרי סיני, לגובה של 2640 מטרים מעל פני הים ולידו הר האלוהים לגובה 2244 מטרים מעל פני הים. הבדוים כאן - מספר מלוונו - חיים בעיקר מעבודות בשביל המנזר ה- גדול סנטה קטרינה. הבדוים כאן, לדבריו, הם מצאצאי כמרים אירופים שחיו ל- פני דורות רבים בין ההרים האלה.

התקדמנו לעבר המנזר סנטה קטרינה העושה רושם רב במדבר ההררי הזה. זו- הי למעשה מעין עיירה קטנה של נזירים יוונים-אורתודוקסים, מוקפת חומת-מג- דלים קדומה. שער החומה פתוח לרווחה בפני המבקרים הישראלים, המתקבלים גם בסבר פנים יפות. יצאנו בלוויית הנזיר אנטסטאסיוס אנקול לסיור במנזר. הוא הפתיע אותנו בעברית שלו שרכש אותה, לדבריו, בתקופה קצרה מפי המבקרים הי- שראליים. המנזר נבנה בידי יוסטיניאנוס בשנת 530 לספירה. אך יש בו תוספות מאוחרות יותר. בעבר התגוררו בו מאות נזירים ועיבדו שדות ירק ומטעים שהש- תרעו לאורך ואדי פיראן ועד העיר א-סור. כיום יש במנזר 11 נזירים ואת הע- בודה החקלאית עושים בשבילם בדווי הסביבה. המנזר מתקיים לא רק מחקלאות, א- לא גם מאכסון תיירים, בעיקר צליינים. גם היום פתוחה האכסניה של המנזר ב- פני התיירים הישראלים. מחיר פנסיון מלא - 16 לירות ליום.

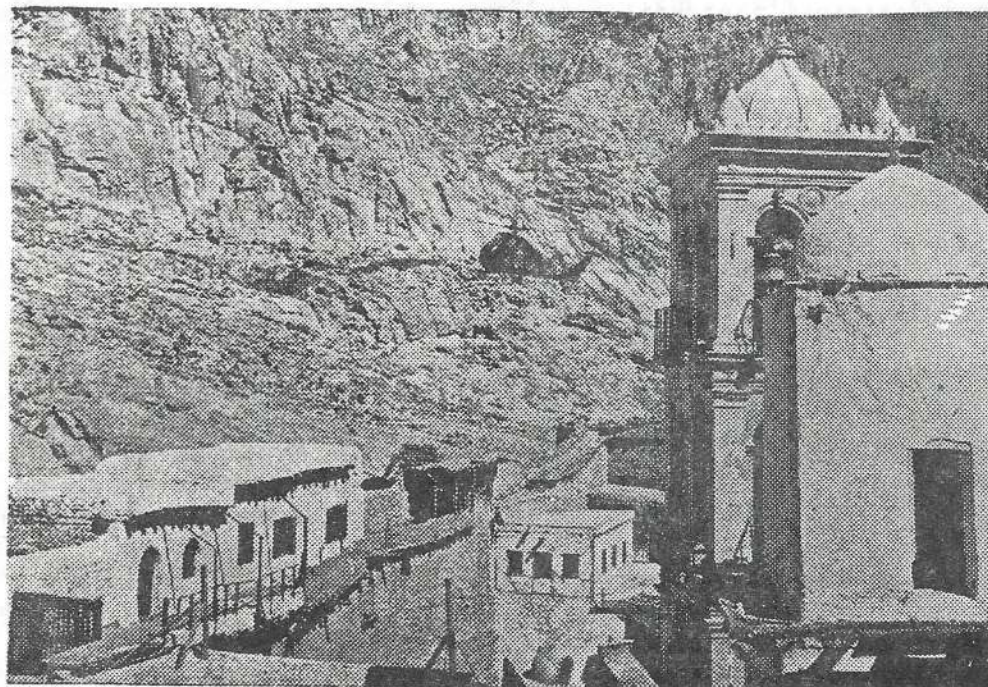
עברנו לאורך החדרים המעושרים בצוירים יקרים, איקונות ותשמישי קדושה; ביקרנו בספריה המכילה 3,300 כתבי-יד עתיקים ו-10,000 ספרים מודפסים השו- פכים אור על עברו של סיני. הלכנו אל אולמי הכנסיות המפוארות, שגדול עוש- רן בציפויי זהב וכסף, ואל המסגד המוסלמי בחצר, שצריחו מתנשא בין מגדלי הכנסיות. הנזיר המלווה הוליד אותנו אל שיח וסיפר שזהו הסנה הנוער, והבי- אנו אל באר מים עמוקה, שלידה, לפי סיפורו, פגש משה את צפורה. היינו גם ב"חדר הגולגולות והעצמות" של נזירי המנזר שנפטר - עצמות לאוד וגולגולות

לחוד והכל בסדר למופת. אך גם כאן יש הבדלים: נזירים גדולים בחכמה לחוד, ונזירים פשוטים לחוד. בכניסה לחדר נראה שלדו של סטיפאן הקדוש, שומר המנזר, לבוש גלימת נזיר ירוקה ויושב על כסא עץ. הנזיר מספר, כי הנפטרים נקברים תחילה בבית הקברות ולאחר חמש שנים מוציאים את שלדיהם.

הקצין המצרי משיב

קתרינה היא מהקדושות בעולם הנוצרי. היא היתה בתו של מלך אלכסנדריה במאה השלישית לספירה. יום אחד החליטה להיות נוצריה ואביה רגז וציווה לערוף את ראשה. רק בפעם השש-עשרה הצליחו שליחי המלך להמיתה בהתות ראש. בפתח נמצאה, כמסופר, בדרך נס על פסגת ההר הנקרא היום על שמה. אל הר קתרינה מוליך שביל טוב ונוח ואל הר האלוהים שמאחורי המנזר מוליכות מדרגות (ק-רוב ל-3,500) וכן שביל.

ישבנו בחדר-האורחים של המנזר. חיפשנו בספר האורחים את תקופת הכיבוש שלאחר מלחמת סיני ב-1956. אכן, גדול מספר ההקדשות והחתימות של ישראלים, כיניהן של מפקדי צה"ל ושל חברי ממשלה וחברי כנסת. ההקדשה שעוררה בנו התרגשות היתה של רב-סרן עקיבא סער, אחרון עוזבי המנזר עם החזרת סיני. הוא כותב ביום 15 בינואר 1957 בשעה 10 בבוקר: "זכיתי להיות בין הראשונים אשר פתחו את הדף הישראלי המזהיר בהיסטוריה החדשה של מנזר סנטה קתרינה. בצער רב הנני נאלץ לסגור לעת עתה את הפרק הישראלי בתולדות המנזר עקב סיבות מדיניות אשר כפו על מדינת ישראל. הנני תקווה לחזור למקום קדוש זה באחד הימים כאשר יהיה פתוח לכל הדתות מכל הארצות ודרך כל הדרכים". על דברים אלה חוזר רב-סרן עקיבא גם באנגלית וגם בצרפתית. יומיים לאחר מכן כותב המפקד המצרי שחזר לגזרה זו: "קראתי את דברי החוצפה של הרב-סרן הישראלי. איך הוא מעז לכתוב שכאילו עוד יזכה לראות את סיני? אני מבטיח שעוד נתראה אתו בתל-אביב". מקץ עשר שנים וחצי חזר רב-סרן עקיבא אל המנזר וכתב באותו ספר: אכן, חזרנו!

מפיסגת ג'בל-קטרינה

אוסטרליה תנציח שלוש דתות

מגן-דוד, צלב נוצרי וסמל-סיני – חוברו יחדיו

כאשר קיבלתי החודש הודעתו של מנהל הדואר הכללי של אוסטרליה בקטר ל-
בולי חג-המולד שיונפקו שם השנה, נזכרתי בביקורת הקטלנית של חלק מן הצי-
בור הישראלי על הבול שלנו, שהוכן לפני כמה שנים ונגנז רק משום שעל צריח
הכנסיה צוייר צלב...

הנה מוציאה עתה אוסטרליה כול מיוחד לחג-המולד ועליו ציור סמלי של א-
חות שלוש הדתות: הנוצרית, היהודית והסינית. הציירת האוסטרלית אריקה מק-
גילקריכט ציירה את הבול ובחרה בשלושה סמלים אופייניים לשלוש הדתות. את
דת הסינית מייצגים סימלי יין ויאנג המבטאים את ה"אחד" (פרס לזה צוייר
מגן דוד וצלב).

זהו, כאמור, ציור מכוון שבחרה הציירת ואושר על-ידי רשות ממלכתית, ב-
עוד אצלנו היה המדובר בבול מתוך סידרה של אתרים היסטוריים קיימים ומקו-
דשים לדתות שונות ואשר הצלב שעל גבי הכנסיה הוא חלק בלתי נפרד מן האתר-
חלק מן הנוף הישראלי בנצרת – ובכל זאת לא ניתן להפיץ את הבול.

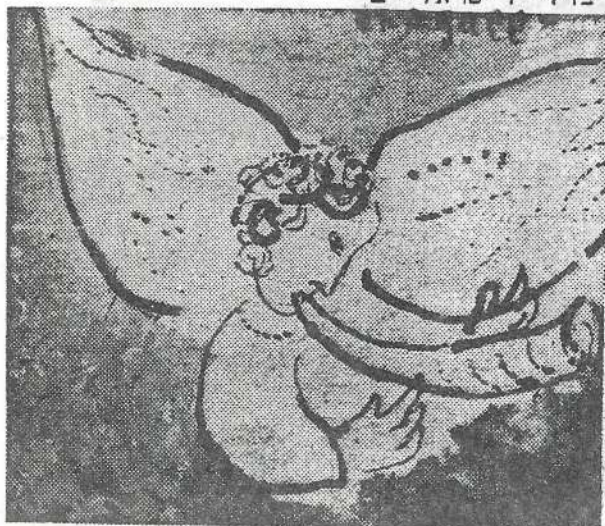
אוסף בולי ישראל לקרן החרום

אוסף נדיר של בולי-ישראל, בגליונות שלמים, ניתן כתרומה לקרן החרום
למען ישראל של המגבית היהודית המאוחדת של ארה"ב. הנדבן הוא יאן סורין,
בעל חברות השקעה ופיתוח בפאנמה ומבעלי בנק להשקעות בתל-אביב.

פולין אמנם מחזירה מכתבים

הידיעה שנתפרסמה בחודש שעבר על-ידי סוכנות "סאס" וזוטשה בעתוני יש-
ראל כי דואר פולין החריס בולי-נצחון צה"ל, כבר נתנה אותותיה. דואר פולין
מחזיר, אמנם, מכתבים מבויליים בבולים כאלה ומציין, שהם "בולים שהוצאו ל-
האדרת מעשי תוקפנות"... (ראה עמ' 8-9)
הנה עוד פריט מעניין לאיסוף.

ציורו של שאגאל, כפי שיודפס על-גבי מעטפות "יום ראשון" של
אר"ם עם בולי ויטראז'ים

70 שנה לקונגרס הציוני הראשון

לשוייץ דף נכבד באלבומי האספנים, בפרק "קונגרסים ציוניים". כמעט כל הקונגרסים הציוניים שנערכו בשוייץ צוינו בחותמות דואר מיוחדות של דואר שוייץ.

חגיגות ה-70 לקונגרס הציוני הראשון שהתקיים בבזל ב-1897 צוינו גם הן בפרס בולאי; דואר שויץ הסביע חותמת מיוחדת בסניף דואר-נע שהוקם בעת הסקס בקאזינו באזל.

קק"ל
מהדורה
אמריקאית

מארגני האירוע אירגנו תערוכת בולי ישראל והוציאו מעטפות מיוחדות עם תמונתו של הרצל בעת נאומו בקונגרס הראשון. במעטפה אחרת הודפס מדליון עם דיוקן שר הבטחון, משה דיין.

משה רבנו בפראגואי

דואר פאראגואי הנפיק 18 בולים חדשים עם יצירות-פיסול נודעות, ביניהן פסל משה רבנו. למעלה הונפקו 9 פסלים ב-18 בולים. כל יצירה בבול מנוקב ובבול בלתי מנוקב. משום מה לא הונפקו גליונות זכרון כפי שזה מקובל שם. פסל משה רבנו המופיע בבולי פאראגואי, יצירתו של מיכל-אנג'לו, נמצא כידוע ברומא.

יוליוס פרפר, כובש פאטאגוניה

המחבר וההיסטוריון היהודי הארגנטיני בולאסלאו לוין פירסם זה מקרוב ספר בשם "פופר כובש פאטאגוניה" המתאר את עלילותיו של יוסף פופר - הרפתקן יהודי ממוצא רומאני, ששלט על מושבה שלמה בדרום אמריקה. יוסף פופר הגיע לארגנטינה בשנת 1885, השתקע בארץ-האש שבקצה הדרומי של פאטאגוניה ותוך זמן קצר השתלט על אזור רחב ידיים המרוחק ממושב הממשלה - מרכזית של צ'ילי, אשר לא התערבה כמעט בתחומי שלטונו העריץ. הוא התעשר מ-מכרות זהב ובשנת 1891 הנפיק בולי דואר משלו, ששימשו למשלוחי דואר בגבול-ות פאטאגוניה.

היו לו נכסים רבים גם בבואנוס-איירס ובסביבתה.

יוליוס פופר נמנע מלגלות את מוצאו היהודי מחשש מפני הכנסיה הקתולית, שהיתה בעלת השפעה גדולה בארגנטינה.

פופר מת בשנת 1893 בארמונו בבואנוס-איירס, הוא שלט בפאטאגוניה במשך שמונה שנים.

THE NEW YEAR'S STAMPS SERIES

למי הראשונות על בולי ראש השנה

19 שנה מוציאה ישראל בולי דואר ו-19 שנה הונפקו אצלנו בולי "מועדים לשמחה" - הבולים המוצאים במיוחד לקראת ראש השנה. אולם, ישראל לא היתה הראשונה שיצאה עם בולי ראש-השנה, על אף האספקט היהודי שבבולים כאלה. הראשונות מגיעה לחברה יהודית גרמנית בברסלור. השנה מלאו 70 שנה לבול "ראש-השנה" הראשון עם כתובת עברית (!)

בשנת ה'תרנ"ח (1897) הופיע בקהילת ברסלור בול בערך נקוב של $1\frac{1}{2}$ פניג ועליו כתובת עברית (!) "לשנה טובה", 5658 (ח'תרנ"ח). הכתובת הגרמנית שב-

ול היא: "האנסה, מפעל למסירת מכתבים, ברסלור". בעליה של חברת "האנסה", יהודים פניג וולסון, הורשו בהתאם לחוק הפרוסי לעסוק בהעברה ובמסירה של דברי דואר. החברה הורשתה לעסוק בשירות זה רק במקומות שבהם לא פעלו שירותי דואר.

בעלי החברה שהיו קשורים עם הקהילה היהודית ועם הרב המקומי, רצו לשותף להעברה המיוחדת של ברכות לראש השנה אופי יהודי ולכן הדפיסו את הבול המיוחד עם הכתובת העברית "לשנה טובה" והתאריך העברי בספרות לטיניות. כשלוש שנים פעלה חברת "האנסה" ורק בשנת 1900, כאשר חוסלו שירותי הדואר הפרטיים בתחומי גרמניה, בא גם הקץ לבולי "ראש השנה".

כדאי לציין שביפאן מופיעים בולי "ראש השנה" החל מ-1936. בשנים אחרונות מציאות גם מדינות אחרות בולי "קריסטמס".

בקובה: 8 בולי חלל צבעוניים - מופיעים גם בגליון זכרון. בנו-רונדי: בולים ו-גליון זכרון ל-"אקספו 67" במונטריאל.

דואר-אוויר ראשון

בורונדי הרפובליקאית הוציאה רק בימים אלה בולי-דואר אוויר ראשונים, עם השם רפובליקה. הופיעו 9 בולי דגים (דוקא). הדבר היחיד המתאים לבולי דואר אוויר אלה הם הערכים הגבוהים מ-6 פרנק ועד 130.

שתי "לילי"

לא מזמן הופיעה באיי-קוק סידרת בולי פרחים לרגל החלפת המטבע הבריטי לשיטה דצימלית (הערכים בבולים נקובים בסנטימים ודולרים במקום פנים ושילינג-גים).

מסתבר, שבבול בערך נקוב של 4 סנטי הוסיף "הבחור הזעזער" אות נוספת ל-שם הפרח והדפיס "ואלטר לילי" בעוד שם הפרח, הוא "ואטר לילי" (חבצלת). ה-סידרה הופיעה ב-31 ביולי השנה, אך רק בימים אלה הוצא הבול המתוקן. למע-שה זהו בול חדש הכולל את שם הפרח הנכון.

סידרה מגוונת של צפורים על רקע עשורים מקומיים הופיעה באיי סמואה המערבית. הערכים נקובים במטבע חדש לפי שער של 10 שילינג לדולר ניו-זילנדי.

באיי קוק הופיעה סידרת בולים עם רפרודוקציות של בוגיין. בסדרה שישה בולים וכן גליון זכרון.

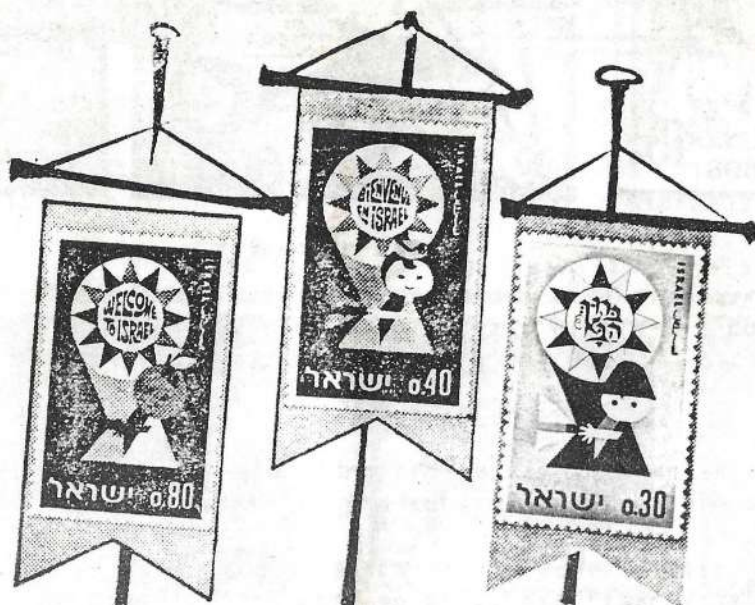

אולימפיאדת החורף

כמדינות רבות אחרות - מתכוננת גם רומניה לאולימפיאדת החורף, שתערך בראשית 1968 בגרנובל שבצרפת. לכבוד אולימפיאדה זו, העשירית בסניין, הוצ-או בבוקארשט - שבעה בולים המדגימים ענפי ספורט שונים ואת סמל המשחקים, וכן גליון-זכרון (ממוסטר) במהדורה של 120 אלף עותקים.

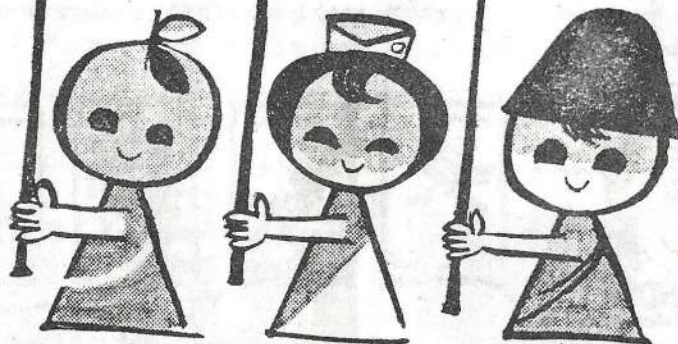
התאחדות בולאי ישראל
הספריה

מחיר 4 ש"ל

בולי שנת התיירות הבין-לאומית

יום ההופעה 2.11.67

השירות הבולאי

תל אביב יפו • ירושלים • חיפה • טבריה • נתניה • באר שבע • נ.ת. לוד ובבתי הדואר